אני
ולוח התקשורת שלי
תקשורת תומכת וחלופית

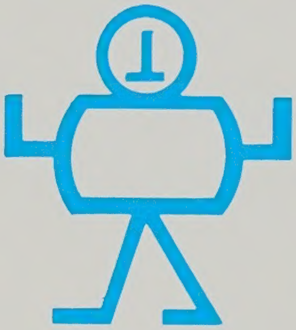

האגודה לפתוח שפת הסמלים
ע"ש בליס
בישראל

הופק באדיבות יבמ ישראל

מערכת: בבט סרברו
שולה פרידריך
ג'ודי וויין
פנינה יקיר

הפקה בפועל: א.ס.י.פ./ערוץ 3

תוכן הענינים:

עמ׳

1. דברי פתיחה 4

2. מאמר שהתפרסם בעתון בי״ס ״און״
המאמר נכתב ע״י התאומות מירי וריקי
תלמידות ביה״ס באותה תקופה 5

3. דברי מירי לאחר שהתנסתה
במכשיר תקשורת ממוחשב 7

4. הספורים של עומרי
נכתבו ע״י מורתו במסגרת
שיעורי הקריאה שלו 8

5. הספור של אדוה
הודפס על ידה במחשב 12

6. שיחה בין מורה לאקרם
ילד מבי״ס אילנות בירושלים 13

7. ספורו של חיים, תלמיד
בביה״ס אילנות בירושלים
הגר בבית תמר 14

8. מכתבים
נכתבו על ידי תלמידים למורותם
ליקלינאות התקשורת
ותשובותן 15

לא הכל רשום על המצח
פתח לבך, דבר;
הפתעה כפולה:
הם לא ידעו שאתה מרגיש
כך, ואתה לא שיערת
איככה לא ניחשו?

(אסתר קל - **"בית המרקחת הפרטי שלי"**)

הקדמה

בחוברת זאת אספנו וערכנו מכתבים והרהורים אשר נכתבו או נאמרו על־ידי ילדים ומבוגרים הנעזרים בתקשורת תומכת.

"ורק אצבע אחת קטנה / החליטה לנדוד", כדברי נתן זך. אנשים אלו לא היו מסוגלים לתקשר באופן מילולי בצורה אשר תספק את דרישותיהם היום־יומיים. עבור אחדים הסמלים שמשו קרש קפיצה לתקשורת מילולית, לאחרים שפת הסמלים נשארה האמצעי העקרי או היחיד לתקשורת.

החומר נאסף ונשמר על־ידי המורות וקלינאיות התקשורת בתיקיהן משך שנים. יתכן שהיה נשאר שם אלמלא המפגש הבינלאומי של מטפלים העוסקים בפתוח סמלי בליס חדשים. זאת פעם ראשונה שנערך מפגש מסוג זה בארץ ובכך ניתנה הזדמנות לעוסקים בטפול ושיקום בעזרת תקשורת תומכת להיות בקשר עם חבריהם מכל קצוי תבל.

העורכות:

בבט סרברו: קלינאית תקשורת. עבדה במשך 23 שנה בבי"ס און.
אופי הפרעות בתקשורת של תלמידי ביה"ס עורר בה הצורך להעמיק ולהרחיב את הידע שלה בתקשורת תומכת וחלופית.
לדבריה: "בעצם התקשורת התומכת הצילה את הילדים האלה".

פנינה יקיר: מורה בבי"ס הרצפלד בחולון. המפגש עם ילדים עם שתוק מוחין עורר בה את הסקרנות והצורך ללמוד את עקרונות התקשורת התומכת.

ג'ודי וויין: קלינאית תקשורת בגן שיקומי בבקור חולים.
השתתפה בצוות היוזמים והמפתחים את השימוש בתקשורת בעזרת סמלי בליס לפני 17 שנה בטורונטו, קנדה. מאז עלותה ארצה מלמדת, מדריכה ומפיצה את התקשורת התומכת בין אנשי מקצוע, מורים והורים.

שולה פרידריך: קלינאית תקשורת ב־מ.י.ל.ב.ת. בתל-השומר. מ.י.ל.ב.ת. - המרכז הישראלי לאביזרים לנכים. בעבודתה כמרכזת יחידת התקשורת במ.י.ל.ב.ת. הרגישה בצורך הרב לאמצעי תקשורת, בעיקר באוכלוסיה בוגרת. עבור אוכלוסיה זאת אובדן התקשורת המילולית היה זמני או חלקי והם נזקקו לתמיכה מיידית.

"הרהורים":

מירי וריקי מסבירות שימוש בבליס בעיתון ביה"ס.
מירי מתנסה במכשיר תקשורת ממוחשב.

מירי וריקי זוג תאומות בוגרות בי"ס און. הן סובלות ממחלה פרוגרסיבית הגורמת להתדרדרות בתפקוד מוטורי ותוך כך התדרדרות בדבור עד אבדן מוחלט של כושר הדבור.

הן וסביבתן מצאו שלוח סמלים מסייע להן בתקשורת.
המאמר המובא כאן - "בליס - לוח סימנים" - נכתב על ידן לעתון ביה"ס.

אחרי תשע שנים, לאחר פטירתה של ריקי, מירי התנסתה במכשיר תקשורת ממוחשב בשם "WOLF". המכשיר מאפשר תקשורת מילולית בעזרת סינטיסייזר. המשתמש לוחץ על המלה או הסמל הרצוי והמלה נאמרת בעברית. הפתוח העברי של המכשיר נעשה במ.י.ל.ב.ת. במימונה של הקרן לפתוח סמלי בליס בישראל.

דבריהן מובאים כלשונם (סעיפים 2 ו־3).

מירי וריקי מסבירות:

הבליס - לוח סימנים

הבליס נקרא כך כי: לאיש שהמציא את השיטה קוראים בליס. הוא חי בסין ורצה ששפת הבליס תהיה שפה בינלאומית, ואז מישהו ראה את הספר עם הסימנים, והחליט שזה יכול לעזור לילדים המתקשים בדיבור.

אנחנו חושבות שהסמלים הם טובים כי מבינים אותנו יותר טוב ובעזרתם הילדים שמתקשים בדיבור יכולים לדבר עם כל אחד. אבל יש כאלו שאינם מבינים את הבליס ואחרים שחושבים שזה צריך להיות קבוע, שנדבר רק בבליס, זה לא טוב כי אנחנו נתרגל לדבר בבליס ויש אנשים שלא מבינים את הבליס וזה לא טוב שזה יהיה במקום פה. וצריך להשתדל שנלמד להתקשר עם אנשים בדרכים נוספות.

אנחנו חושבות שזה טוב שכל אחד ילמד לדבר בבליס כי:

1) זו שפה בינלאומית.
2) אפשר לצרף צרופי מלים מענינים.
3) בעזרתו מבינים את הילדים המתקשים בדיבור.

בהזדמנות אנו רוצות להסביר משהו חשוב!

יש אנשים שחושבים שהנכה הוא מסכן.
יש אנשים שחושבים שהילד שאינו מדבר ברור הוא חרש.
יש אנשים שחושבים שהנכות היא מחלה מדבקת.
יש אנשים שחושבים שלנכה צריך תמיד עזרה.
כל זה לא נכון!

Miri and Ricky Explain Bliss

as published in the "On" School magazine

Bliss is named after the man who created this symbol system. For a time, he lived in China. He wanted the Bliss language to become an international language.

Someone read his book on symbols and decided that Bliss symbols could help children who had difficulty in speaking.

We think that the symbols are helpful because, when we use them, people understand us and children who have difficulty in speaking can then talk to everyone.

Some people think that we should use only symbols for communication. This is not a good idea as symbols are not understood by everyone and so we must try and communicate in other ways as well.

We think that it is good to "talk" Bliss because:
1) It's an International Language.
2) It's possible to make interesting word combinations when using symbols.
3) With the aid of Bliss it is possible to understand children who have spech difficulties.

We wish to take this opportunity to explain something very important -
There are people who think that a handicapped person is to be pitied.
There are people who think that a child who does not talk clearly is deaf.
There are people who think that to be handicapped is infectious.
There are people who think that handicapped people always need help.

THIS IS NOT TRUE AT ALL!!

Miri and Ricky expressed these ideas in a school magazine about 9 years ago. This year, Miri wrote the following:
"I hope to get a 'Talking Machine'. I know how to use one because a friend lent me one for a few days. I prefer to use a talking machine because, with the aid of this machine, one can understand and hear it even on the telephone; and, one doesn't have to be near me in order to see the symbols when I point to them or make an effort to understand what I am saying".

באיזה אמצעים אני נעזרת כדי לדבר
באיזה אמצעי אני יותר אוהבת להשתמש ומדוע?

על שאלות אלה אני רוצה לענות לכם;
בינתיים אני נעזרת רק **בבליס.**

בליס הוא: לוח מלים וסימנים. הסימנים הם למי שלא
יודע לקרוא וקל לו יותר ללמוד את הסימנים.
והמלים הן למי שיודע לקרוא ולמי שהנכה מדבר איתו.
הבליס הוא גם כמו ידיד שלי כי אני משתמשת בו כבר
למעלה מ־15 שנה.

אני מקווה שעוד מעט יהיה לי **מכשיר דיבור;**
שאותו אין לי עדיין, עקב תקלות.
מכשיר דיבור הוא; המכשיר נראה כמו משחק שצריך לאיית את המלה והניקוד שלה.
למשל: שמ.י. מ.ר. (אפשר גם ככה)
שמ.י מ.יר.י = שמי מירי.
אחר כך לוחצים על המלה דבר וזה מדבר.
תשאלו איך אני יודעת איך משתמשים במכשיר אם עדיין אין לי אותו.
אז זה ככה - פעם ידידה שלי הביאה כזה מכשיר מחו"ל ונתנה לי אותו לניסיון לכמה ימים.
בתל השומר יש מרכז לאביזרי עזר לנכים ששם יש גם כזה מכשיר.
אני משתמשת גם **בפה.**
בפה אני לא מדברת כל כך ברור ולא מבינים אותי.
אני מעדיפה ואוהבת לדבר בעזרת המכשיר המדבר יותר מהאמצעים האחרים כי:
את המכשיר שומעים ומבינים אפילו בטלפון.
ולא צריך להתקרב אלי כדי לקרוא בבליס את מה שאני מצביעה. או להתאמץ להבין מה שאני אומרת בפה.

אני מקווה לקבל את המכשיר המדבר
כמה שיותר מהר!!!

מירי.

עומרי לומד לקרוא

עומרי בן 12. גר בקבוץ סעד ולומד בבי"ס און.

לצורך תקשורת הוא משתמש בלוח סמלים הכולל כ־400 סמלי בליס. הלוח משמש אותו בכתה, במשק בשיחות עם המשפחה או בשעת משחק עם ילדים.

עומרי למד לקרוא רק בשנה האחרונה. בשעת העבודה על הקריאה, המורה נעזרה בסיפורים שעומרי סיפר מחוויותיו במשק. סיפורים אלו היו הבסיס ללמוד הקריאה.

לאחרונה עומרי החל משתמש יותר ויותר בתקשורת מילולית לצרכי היום־יום.

סיפוריו מופיעים בעמודים הבאים.

בִּקּוּרָהּ שֶׁל גּ׳וֹדִי

אֲנִי שָׂמֵחַ שֶׁ גּ׳וֹדִי בָּאָה אֵלַי.

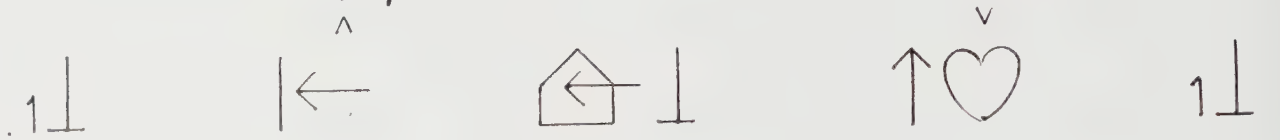

הִיא בָּאָה לִרְאוֹת אֵיךְ אֲנִי

מְדַבֵּר עִם סְמָלֵי בְּלִיס.

דִּבַּרְתִּי אִתָּהּ בְּבְּלִיס.

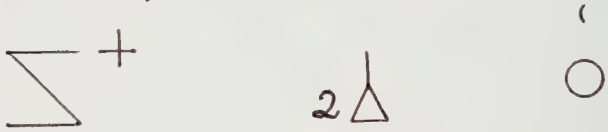

הָיָה לִי טוֹב עִם גּ׳וֹדִי

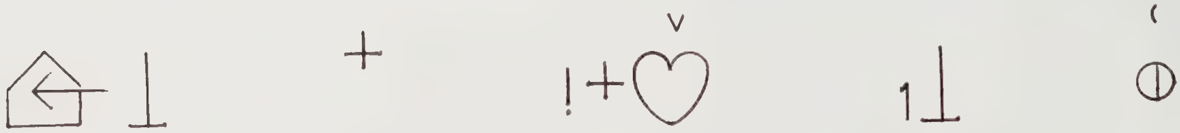

בַּבַּיִת   וְגַם   בַּקִּבּוּץ

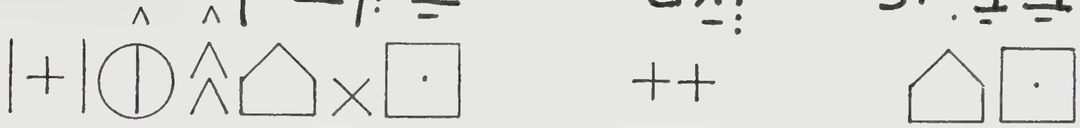

בַּטִּיּוּל .

לֹא   הָיָה   לִי   קָשֶׁה .

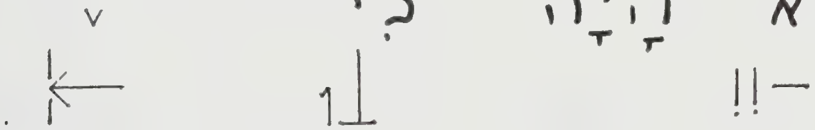

אני   רוֹצֶה   שֶׁ   גודי   תָבוֹא

אֵלַי   שׁוּב .

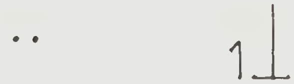

אַבָּא וַאֲנִי

אַבָּא בָּא אל הַבַּיִת. אֲנִי אוֹהֵב

אַבָּא. אֲנִי מְשַׂחֵק עִם אַבָּא. עִם

רוֹבֶה בְּחַיָּלִים. אַחֲרֵי הַמִּשְׂחָק אֲנִי

הוֹלֵךְ לֶאֱכֹל עִם אַבָּא וְגַם עִם

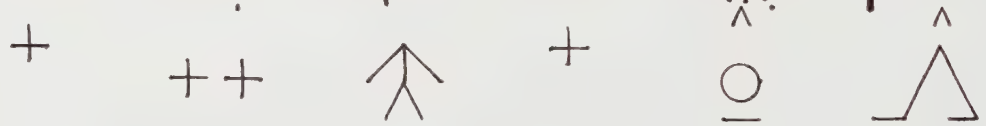

אִמָּא. אַחֲרֵי הָאוֹכֶל הוֹלְכִים הַבַּיְתָה וְ

הוֹלְכִים לִישׁוֹן.

ספורה של אדוה.

אדוה, נערה בת חמש עשרה וחצי, עם שתוק מוחין. לומדת בבית ספר און. היא ילדה הולכת והיתה זקוקה ללוח תקשורת נייד. בתחילת הדרך היא תקשרה בעזרת לוח בליס. לאט לאט, עם רכישת הקריאה, אדוה החלה נעזרת בלוח אותיות במקום בלוח בליס. בלוח זה היא מצביעה על האותיות וכך היא מאייתת את המלים, והמלים מתחברות למשפטים. במקביל היא לומדת לעבוד במעבד תמלילים.
השורות הבאות הודפסו על ידה במחשב.

Adva's Story

Adva tells us that she does not speak clearly and needs a communication board. When she was younger, she used Bliss Symbols. A special board was prepared for her with both English and Hebrew words written above the symbols, for use when she spent a year in the United States.

At present, for communication, she uses an alphabet board attached to her electric wheelchair. She typed her story herself using a word processor.

שמי א   י   . אני בת 15 וחצי ולומדת בבית-ספר און.
אני מדברת לא ברור לכן אני זקוקה ללוח תקשורת .כשהייתי יותר צעירה נתנו לי לוח בליס שיעזור לי בדבור. לפני שנתים טסתי לאמריקה ולמדתי בבית-הספר שדברו אנגלית כל היום.לפני שנסעתי המורה לדבור הכינה לי לוח בליס ובו היה כתוב לי באנגלית ובעברית שם ראיתי את כל מה שאני רוצה להגיד.
בבית-הספר כל המורות והילדים בכיתה שלי מבינים אותי בלי הלוח.
היום אני יודעת ליכתוב אז אני משתמשת בלוח אותיות במקום הבליס.
אני לא יכולה ללכת אז יש לי בבית-ספר הליכון , ועל הליכון יש לי לוח אותיות שלא מבינים אותי אני מראה.
בבית יש לי עגלה חשמלית שהרכיבו לי עליה לוח אותיות.

אני חושבת שהלוח בליס יכול לעזור גם·להרבה ילדים אחרים שלא מדברים ברור.

אקרם משוחח עם מורתו.

אקרם, ילד הלומד בבי"ס אילנות. הוא מתקשר בשפת ידים.

בביה"ס הוא החל ללמוד להשתמש בלוח עם סמלי בליס בשפה הערבית ובכך שילובו בחברת הילדים היה מלא וטוב יותר.
השיחה נוהלה על־ידי המורה, אשר שאלה שאלות ואקרם הצביע על הסמלים, כתשובה לשאלותיה. הדברים נרשמו על־ידי המורה, תוך כדי שיחה.

Ackram speaks to his teacher

This is a reported conversation between Ackram and his teacher. He explains how he uses his communication board with his family who speak Arabic.

He feels that he needs more symbols on his board in order to expres himself fully.

אני לומד לוח סמלים.
אני אוהב לדבר עם לוח סמלים וידיים ביחד.
ש: "האם קשה ללמוד הסמלים" ת: לא, קצת.
ש: "האם אתה משתמש בלוח בבית?" ת: כן, יש לי לוח סמלים קטן בבית. אני מלמד לאבא ואמא את הלוח.
ש: "איך אתה עושה, כי ההורים מדברים ערבית"?
ת: הלוח בערבית.
ש: "האם אתה יכול להגיד כל מה שאתה רוצה עם הלוח"? ת: לא. חסרים מילים בלוח, ואני לא מבין מספיק הלוח.
ש: "עם מי אתה משתמש בלוח, חוץ מבה"ס"?
ת: אמא אבא, ושני אחים.

ספורו של חיים

הדברים סופרו על ידי חיים - בן 16-תלמיד בבי"ס בירושלים המתקשר בעזרת לוח אותיות. הוא מגיע לביה"ס בהסעה המביאה אותו מבית תמר (מקום מגוריו) ומחזירה אותו לשם.

Chaim's Story

Chaim tells about himself. He is 16 years old and lives in Beith Tamar, a home for handicapped people. He uses an alphabet board and finds that people take a while to get used to his form of communication, but finally, everyone understands him.

He cites an instance when he approached a stranger and asked him to give a message to the school secretary for him. As he says, he succeeded in getting his message across.

אוני נער בן 16 שגר בבית-תמר,
זה בית ל-נכים, שגרים בו ואוני
יוכל תקשורת עם הסביבה בעזרת
הלוח. יש לי לוח של א-ב, ובכה אוני
מצביע. אוני מראה עם האצבע על
האות, ובכה אוני אומר דברים
שאוני רוצה. אוני מרגיש עם זה טוב
כי אוני רגיל לזה. אנשים שמכירים
לי מבינים אותי מהר, ויש לי קצת
בעיה עם אנשים זרים כי הם לא
רגילים לצורת הדיבור הזו. פעם חיכיתי
להסעה שאיחרה ביקשתי מנער שיגש
למזכירות ויבקש שיתקשרו להסעה. אז
באמת הצלחתי לעשות זאת.

חיים

מכתבים

מכתביו של מוטי

המכתבים הבאים נכתבו על־ידי מוטי, תלמיד בי״ס און, לקלינאית התקשורת שלו, לאחר שעזב את ביה״ס ועבר לעבוד במפעל של אילן. מוטי הגיע לבית הספר בגיל שש, ללא אמצעי לתקשורת. במלים ״אמצעי לתקשורת״ כוונתנו שמוטי לא יכל ליזום תקשורת והתקשה להביע באופן עצמאי את רצונותיו. הוא היה רגיל שפונים אליו בשאלות סגורות שהתשובה עליהן כן ולא.

בביה״ס הוחל בעבודה לרכישת סמלי בליס לצורך תקשורת ובמקביל בהקניית הקריאה והכתיבה. למרות ההצלחה הרבה ברכישת סמלי בליס, מוטי לא רכש ואינו שולט בקריאה ובכתיבה.

המכתבים המצורפים נכתבו על ידי מוטי לאחר סיום הלימודים. מוטי ישב עם לוח הסמלים והעתיק את המלים שמעל הסמלים. זאת הסיבה שמבנה המשפטים כה מסורבל ועם הרבה שגיאות כתיב ודקדוק. על מנת לא לפגום באותנטיות של הדברים השתדלנו לא לתקן. כיום מוטי מבוגר תקשורתי מאד. במכתב ״אני מרגיש כמו מלך״ מוטי הדפיס את המלים כפי שכבר הוסבר. הוא מספר על העבודה שלו, על משמעות התקשורת בעזרת סמלים עבורו ועל העובדה שלאחרונה יש לו חברה חרשת הלומדת בליס על מנת להבין אותו. הוא מבקש מקלינאית התקשורת ללמוד ״סמלים של חרשים״ על מנת להיות מסוגל לתקשר איתה טוב יותר.

המכתב כולל הסמלים נכתבו ע״י מוטי עצמו תוך העתקת הסמלים מלוח התקשורת שלו.

Motty's Letters

These letters were written after Motty left school. He requests a new communication board as his old one is torn and dirty. He asks for a board with foreign i.e. not Hebrew, words written above the symbols as his aunt is coming from abroad and, of course, he wants to talk to her.

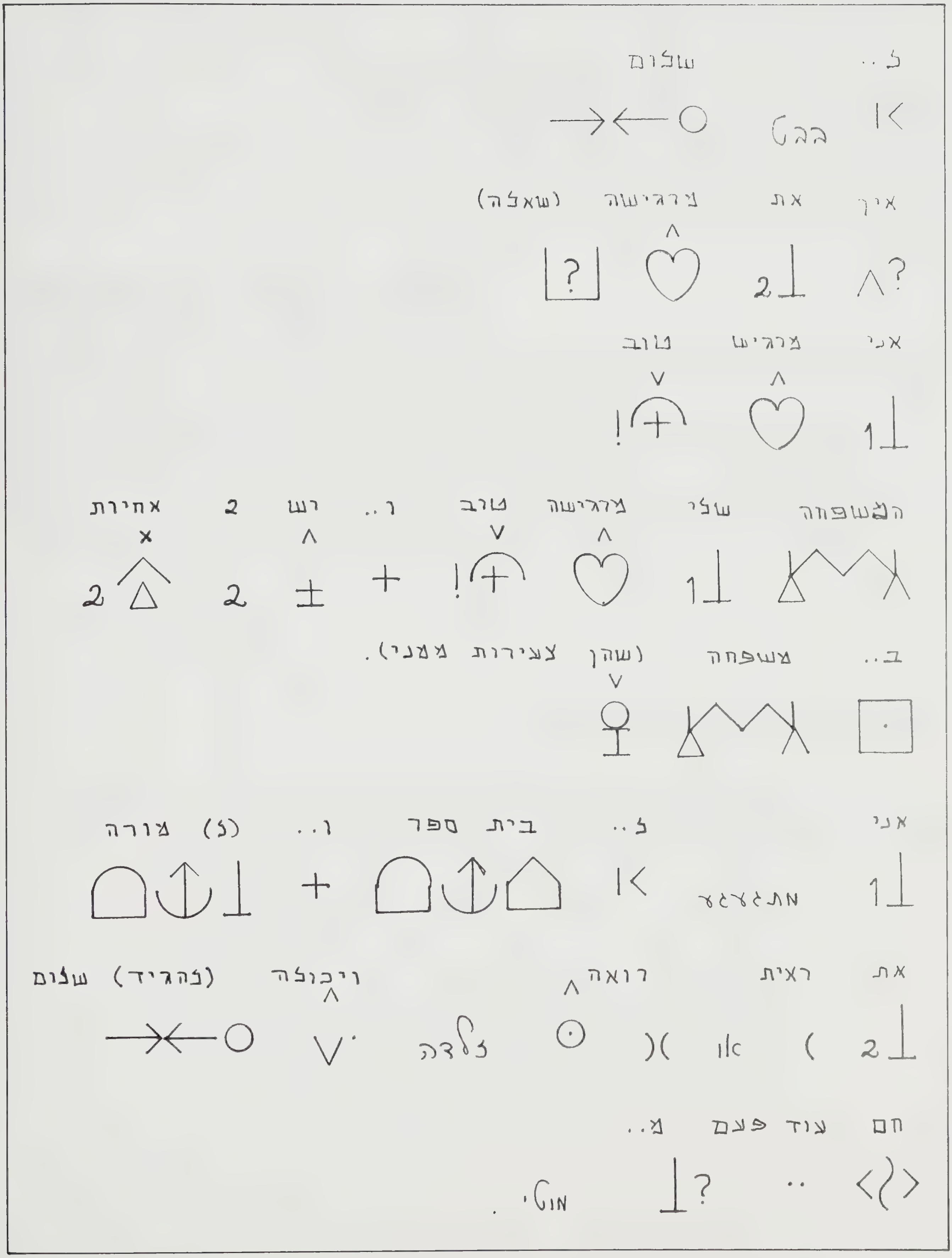
ל.. שלום
איך את מרגישה (שאלה)
אני מרגיש טוב
המשפחה שלי מרגישה טוב ו.. יש 2 אחיות
ב.. משפחה (שהן צעירות ממני).
אני ל.. בית ספר ו.. (ל) מורה
מתגעגע
את ראית רואה ויכולה (להגיד) שלום
חם עוד פעם מ..

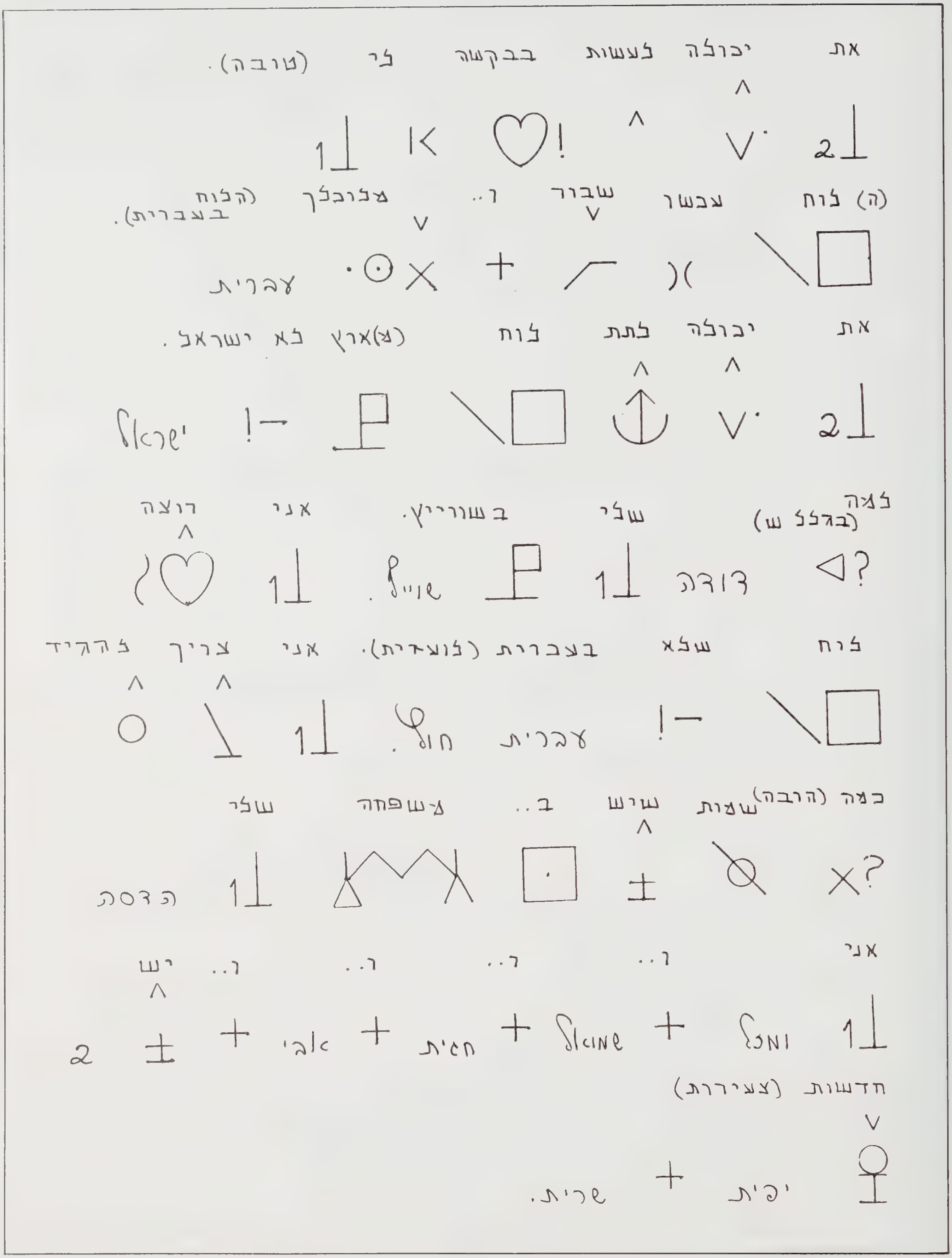
את יכולה לעשות בבקשה לי (טובה).
(ה) לוח עכשו שבור ו.. מלוכלך (הלוח בעברית).
עברית
את יכולה לתת לוח (מ)ארץ לא ישראל.
ישראל
למה (בגלל ש) שלי בשווייץ. אני רוצה
דודה
לוח שלא בעברית (לועזית). אני צריך להגיד
עברית
כמה (הרבה) שמות שיש ב.. משפחה שלי
הדסה
אני ו.. ו.. ו.. ו.. יש
חדשות (צעירות)
יפית + שרית.

"אני מרגיש כמו מלך"

סיפור איך אני מתחיל מלוח בליס לדבר.

סיפור איך אני מתחיל מלוח בליב לדבר.

היה אני לא יכולי לדבר. אני רוצה אמור שום דבר מורה שלי להצטרך
לעשות שום. דבר ההפך מצוא יום יום ביום אחד היא לשמוע יש=שום דבר
חדש לעזורה לנכים בבית ספר שלא יכולים לדבר היא האות איך נכים לדבר
א מזה בלוחות בליס היא רוצה ראות איך אני לדבר בחדש. בלות בליס

ראשון. היא ראות קחם אני לדבר בלוח בליס טוב יש 2 יום. שבוע
ללמוד בלוח טובאני אני האות מהר למהה בסדר אני ראות זה לוח

לעזור רבים אני הוצה אמור לדבר שמחים היא ראות זה לוח לעזור
לאני לדבר בלות בסהה. היא אמור לאני=לתת רוצה לתת עוד מילים
בלוח לשים סמלים? אני אמור למורתי בסדר היא לתת לשלי לות בליס
גדול יש בלוח 299 מילים וסמלים חדשים ללמוד. אני ללמוד מהר
בלוח גדול היה בלוח בליס אני כמו מלך בלת בלים בבית ספר שלי

אני יודע בלהה איך מילה אנב בלהה. אני רוצה אמור דבר יודע איך
בלוח. אני לחשובים איך רוצה אמור למורה לשלי. אני נוהג למצוא בלות
אני להצטרכים גמר בבית ספר שלי. אני יודע לא לדבר בלוח בליס אני
לשכות בלוח בליס לדבר יפה אבל.

<u>אני מתחיל ללכת לעבודה</u>

אני מתחיל ללכת לעבודה אני לא יודע לעשות. מנהל במפעל אמור לאני
זה חדה להצטרכי נכנה חדר. הוא אמור לאני בחדר עבודה, יד
אני אמור למנהל בעבודה בסדר. אני יום ללכת לעבודה בחודש
ראשון אני עבודה . מנהלתי בחדר בעבודה, יד להצטרכה לתת לאני
כסף. אני ראות בכסף לשלי.=א כמה לקבל לאני 33 שלקים שנה82
אני לא שמחים ללקבל שלי. אני חשוב לא לעשות וטובים בעבודה
יד. אחרי שנים 5 אני אמור לאני עכשיו אני בעבודה בסדר שנה 85
לעשות טובים בעבודה אני יכלים לעשות להצטרך היא לתת לאני

עבודה וטובים בסדה בשנה גמר שנתו 85. מנהל במפעל אמור למנהלתי
מנחה בשנה גמר שנת 85 מי בעבודה בסדר וטובים.. היא אמור למנהל
יש בחדר 2 ע נערים עבודה בשנה מי היא להצטהך לאני לתת מנתה
גמר בשנה אני ידע מי היא לתת לשלי לא הפתעה אני חשוב לנחש לפני
בשנה גמר86 85 אני עכשיו ועתיד בעבודה טובים ובסדר.א היא אמור
לאני בשנה בא לתת לאני כמו מנהל בחדר שלי עד עכשיו. בחדר
יש לכל החברים הפסקות בעבודה חצי שעה הבקר וחצי שעה בצהרים.
שנת 87 גמר שנה אני רוצה עוד פעם ללמוד בלוח בליס. אני אמור ליעוצתי
בעבודה היא א אמור לאני בסדר בשנה בא=בא אנו בא לב עבודה מתחיל
בעבודה שנה חדש היא להצטרך מוצא איזה מורה ללוח בליס. אחרי חופש
גדול היא חשוב איזה מורה בא לעבודה שלי היא אמור למורה בבט מבית
ספר שלי יש נער רוצה ללמוד בעבודה מורתי שני בסדר ליעוצתי בעבודה
מורתי אמור ליעוצתי בעבודה יש מורה אשה ללוח בליס היא שאלה מי
מורה בלוח בליס היא בסדר יעוצתי אמור רוצה היא בא לעבודה להצטרך
מי להצטרך ללמוד עוד פעם בלוח בליס. ביום אחד מורה בא לעבודה
להצטרך מי רוצה ללמוד בלוח בליס. היא נכנה למפעלי אני ראות מורה
נכנה למפעלי אני ידע מי מורה שם היא היה מורתי ראשונה מתחילה
בלוח בליסש שנגו היה מתחילים ללמוד בלוח בליס בבית ספר שלי.
אני מרגיש שמחים וטובים היא לא ידעה מי אני.יעוצתי בעבודה אמור
הוא רוצה למוד בלוח בליס היא אמור ליעותי מי יעוצתי אמורא
למורתי שם אני מוטי. היא ~~שמחים~~ מרגישה שמחים וטובים. אני והיא מתחבקים
כמו בא לישראל אני ראות בא חולים שנים 10 לא ראות מורתי ראשונה
ללמוד בלוח בליס לעכשיו לאני בא חולים. היא אמור לאני יש חדש
לוח בליס כמו ספר למודי בלוח זה קצת קשה לא כמו לוח אחרי בית ספר
אני ללמוד בלוח בליס חדש

שקרןאש שדרחות

יש אני חברים חרשים אני רוצה ללמוד סמלים חרשים. אני לשמועים
טובים למה אני רוצה ללמוד סמלים חרשים יש ידיה לא לשמוע. אני
רוצים הבין. אני קצת הבינים בסמלים חרשים. אבל אני לא כל הבינים
מסמלים חרש היא רוצה לאני. אני שאלה חבר קצת לדבר מה היא
רוצים לאני. היא קצת לדבר בלוח בליס. היא לא רוצה קצת
בלוח בליס אני להצטרך ללמוד סמלים חרש.

ממני מ. ד.

מכתבים מהונגריה

אורנה נסעה בחורף להונגריה עם הוריה, והשתתפה **במכון פטו**, בטפולים.
היא, בעזרת אמה, שלחה למאירה קלינאית התקשורת שני מכתבים בהם היא מספרת את הקורות אותה במכון.
הבאנו כאן את מכתביה ואת תשובתה של מאירה.
אורנה תלמידה בבי"ס און ומאירה קלינאית תקשורת באותו בי"ס.

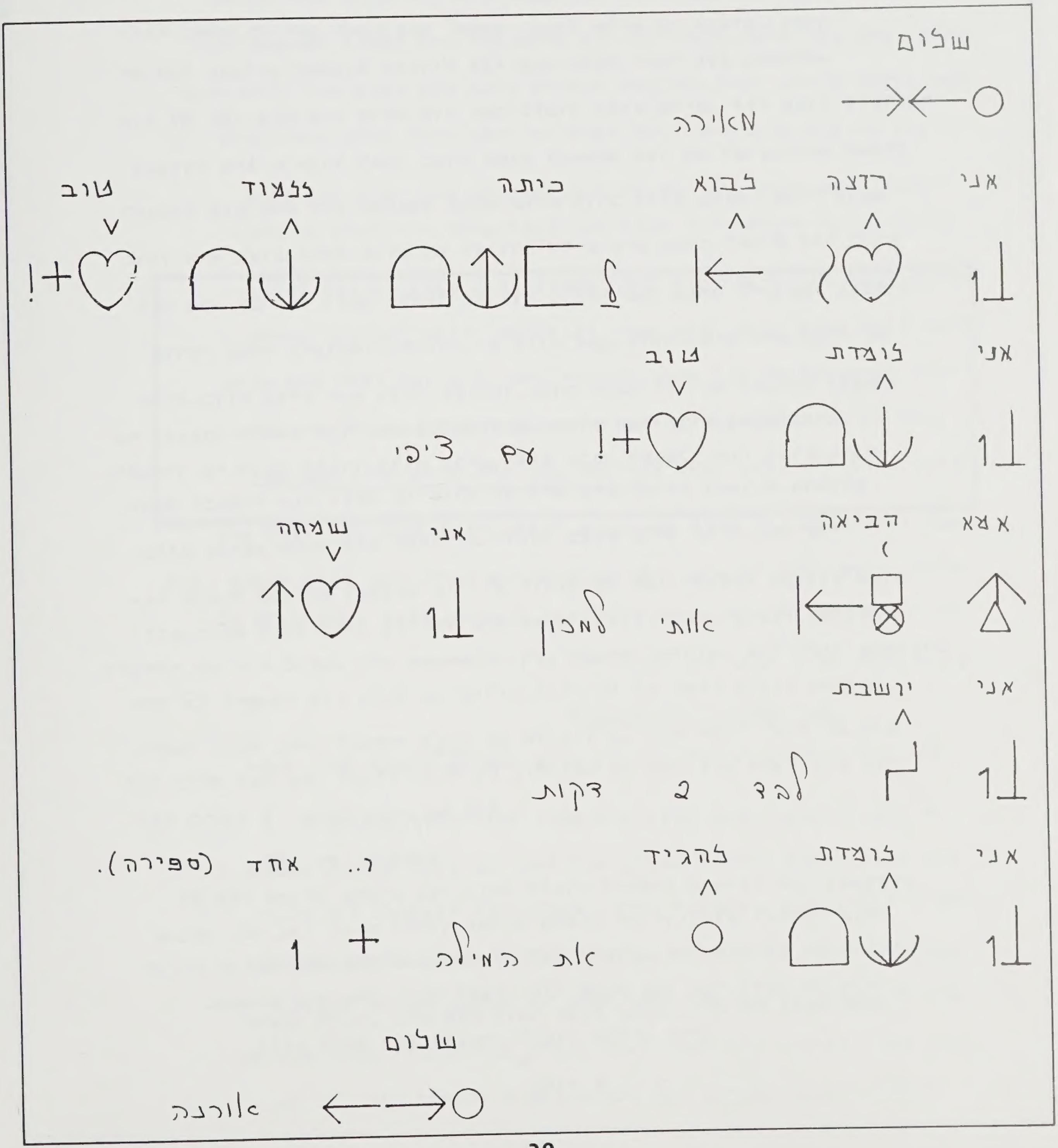

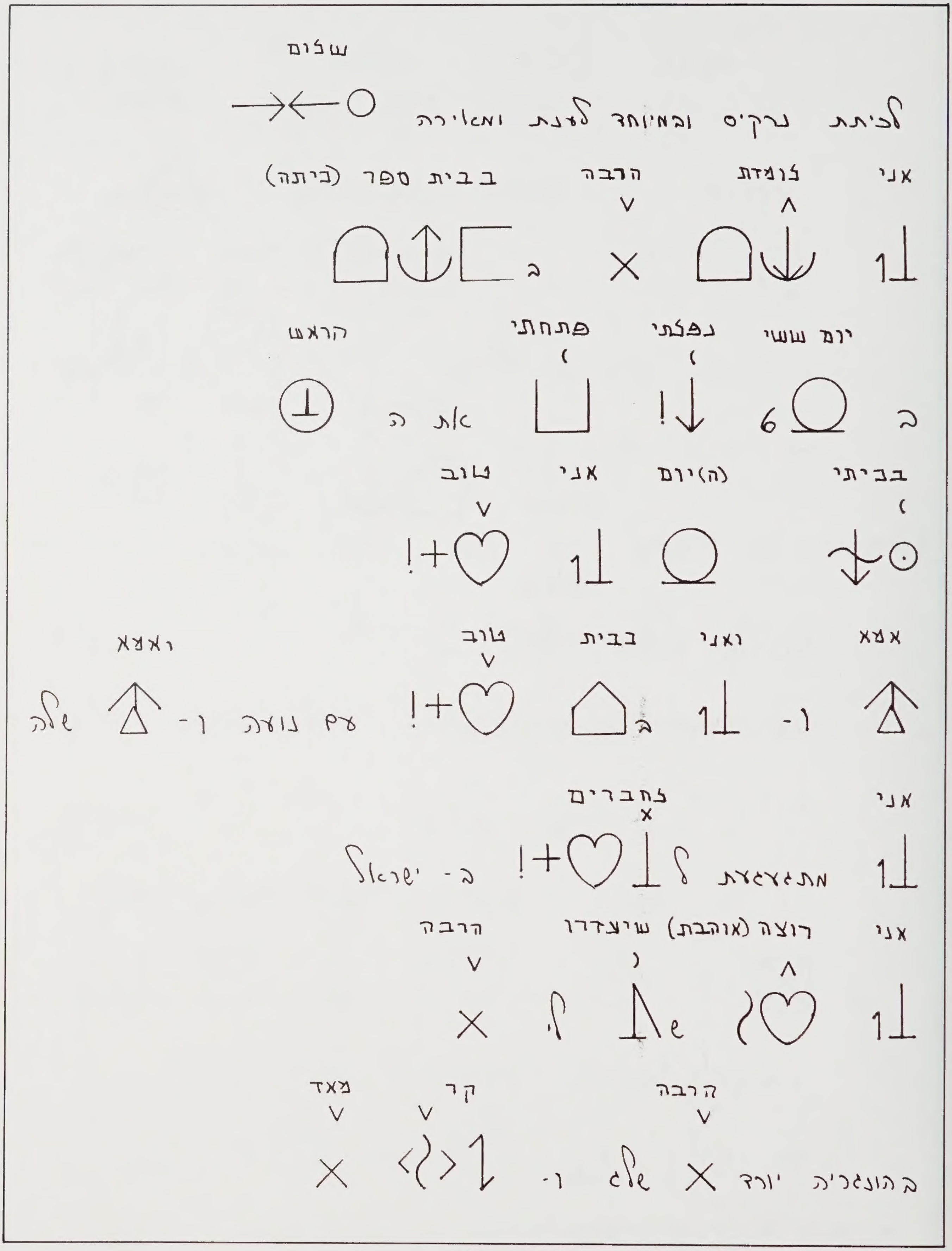

שלום
לכיתת נרקיס ובמיוחד לענת ומאירה
אני לומדת הרבה בבית ספר (ביתה)
ב
יום ששי נפלתי פתחתי הראש
ב
את ה
בביתי (ה)יום אני טוב
אמא ואני בבית טוב ואמא
ו- ב עם נועה ו- שלה
אני בחברים
מתגעגעת ל ב- ישראל
אני רוצה (אוהבת) שיצדרו הרבה
הרבה קר מאד
בהונגריה יורד שלג ו-

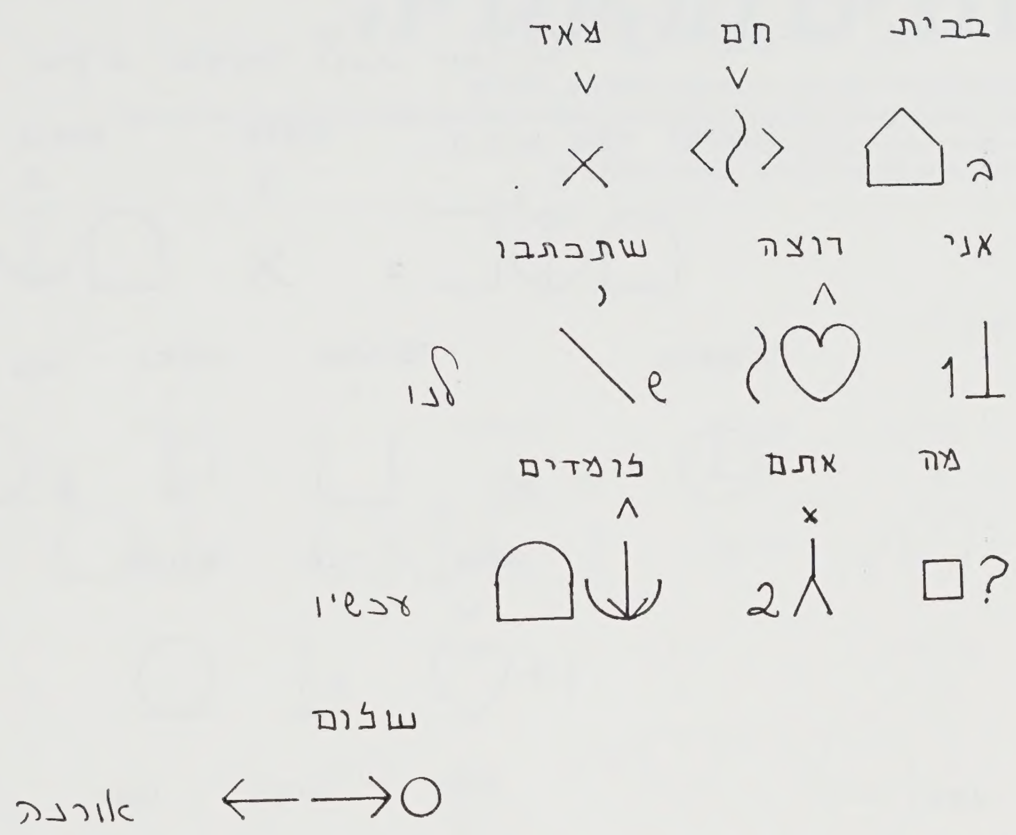
בבית חם מאד
ב
אני רוצה שתכתבו
לנו
מה אתם לומדים
עכשיו
שלום
אורנה

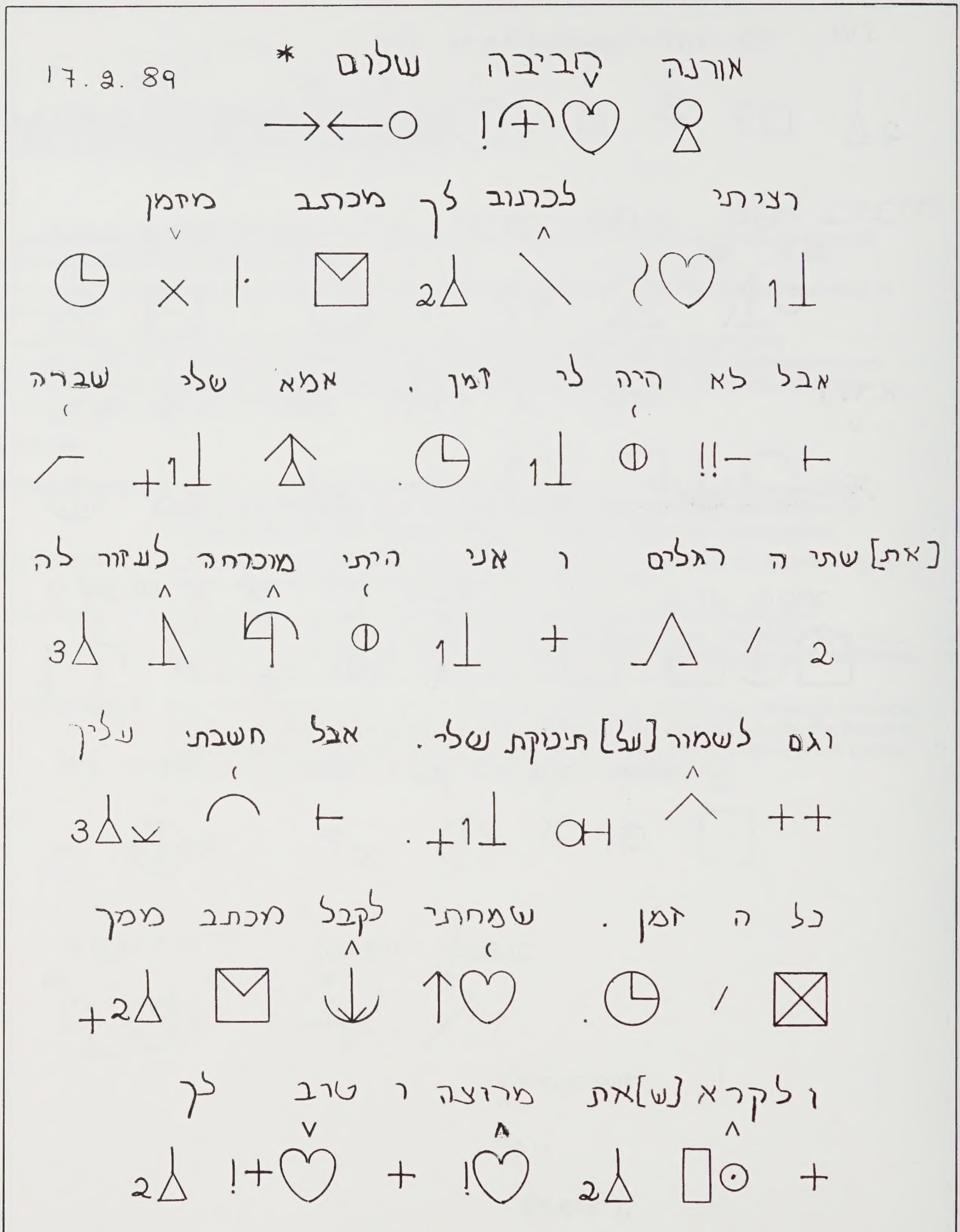

* תשובתה של קלינאית התקשורת לאורנה.

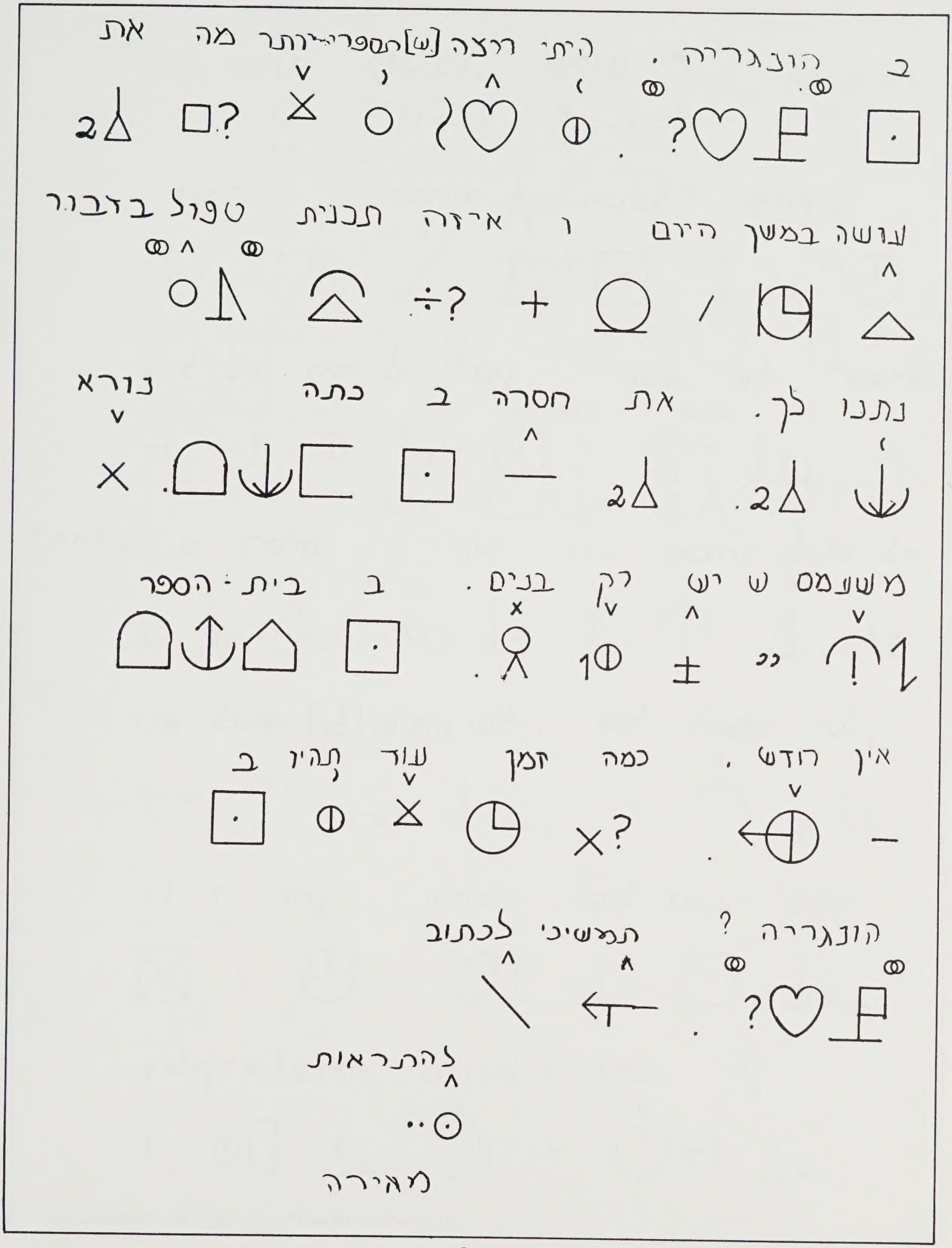
ב הונגריה . היתי רוצה [ש]תספרי יותר מה את
עושה במשך היום ו איזה תכנית טפול בדבור
נתנו לך . את חסרה ב כתה נורא
משעמם ש יש רק בנים . ב בית : הספר
אין רודש . כמה זמן עוד תהיו ב
הונגריה ? תמשיכי לכתוב
להתראות
מאירה

INTRODUCTION

In this publication we have a collection of letters and thoughts of children and adults who are users of augmentative communication.

This material was collected by teachers and speech therapists who preserved it over a period of many years.

These children were not able to express themselves verbally sufficiently for their daily requirements. For some of these children augmentative communication was a gateway to oral communication, to others, augmentative and alternative communication remained the only means of language communiation.

Editors:

Babette Serebro. Speech Therapist at the "On" School for 23 years - because of the specific communication problems of children at the school felt the importance of entering into the field of augmentative and alternative communication.

Pnina Yakir. Teacher at the "Hartsfeld" School, Holon, became interested in Augmentative Communication as a result of teaching C.P. children.

Judy Wine. Speech therapist, was a member of the original team that developed Blissymbolics for communication in Toronto 17 years sgo. Judy Wine, from the time of her arrival in Israel, has been responsible for the training in augmentative communication of many therapists, teachers and parents.

Shula Friedrich. Speech therapist at M.I.L.B.A.T. - the Israel Technical Aids Centre, through her work as co-ordinator of the Communication Section of the center, has felt the need of Augmentative Communication, especially for persons who have lost the ability for oral, verbal communication, temporarily or permanently.

Contents:

Page

1. Introduction 4

2. An Article from the "On" School magazine writen by Miri & Ricky tweens during their studies at this school 5

3. Miri's thoughts, concerning augmentative communication today 7

4. Omri's stories, dictated to his teacher during reading lessons 8

5. Adva's story typed by herself on a wordprocessor 12

6. Conversation between Ackaram and his teacher at "Ilanot" School in Jeursalem 13

7. Chaim's story, a pupil at "Ilanot" school, who lives at Beith Tamar 14

8. Letters written by the users, to their speech therapists 15

Editorial Board: Babette Serebro
Shula Friedrich
Judy Wine
Pnina Yakir

Exec.Production: a.s.i.p/Channel 3

Me And My Communication Board

Augmentative and Alternative Communication

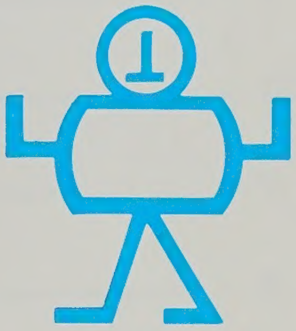

I.S.A.A.C ISRAEL

Produced with the courtesy of IBM Israel